

Митрофан Александрович роллю людей вищого соціального стану також наділяє євреїв. Це оповідання «Жидівська дяка» та «Де-що про жидів». В обох творах жиди виступають кривдниками селян. Понад те, люди допомагають їм, а в результаті виявляються винними та покараними. Максим Завірюха, головний герой оповідання «Жидівська дяка» постраждав від рук жида Лейби. Чоловік, прагнучи справедливості, намагався силою відібрати у кривдника своє, проте поплатився за це життям. Трохи інакше побудоване оповідання «Де-що про жидів». Митро Олелькович описує декілька ситуацій ставлення жидів до простого люду, не конкретизуючи героїв. Автор узагальнює образи, показуючи читачеві реальну історію життя. Жиди дурять селян заради власної користі.

Отже, більша частина творів зі збірки написана у дусі реалізму. Зображуючи тогочасні реалії, Митрофан Александрович головними героями робить селян та панів. Характеризує образи за допомогою таких прийомів, як спогади, діалоги та монологи, виводить типові образи задля відтворення гострих проблем сучасності. Перспективним видається порівняльний аналіз оповідань Митра Олельковича та творів інших письменників 40-60-років ХІХст., як українських, так і зарубіжних.

ЛІТЕРАТУРА

1. Александрович М.М. Українські писання. Львів, 1895. 112 с.

Оксана РЕВА

студентка 2 курсу

факультету філології та соціальних комунікацій

Науковий керівник: **Софія ФЛОНЕНКО**,

д.філол.н., професор (БДПУ)

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИЙ РОМАН «ФЛАШ» ВІРДЖИНІ ВУЛФ: ЖАНР АНІМАЛІСТИЧНОЇ БІОГРАФІЇ

Одна з основоположниць модерної жіночої прози Вірджинія Вулф спробувала себе в жанрі анімалістичної біографії, написавши роман «Флаш». Письменниця поєднала любовний трикутник, пригодницький роман і детективну історію в одному творі та описала її з погляду собаки, розкриваючи при цьому риси характеру тварини через її поведінку в різних ситуаціях.

Актуальність дослідження зумовлена художньою новизною жанру роману «Флаш» (1933) та його документальною основою. Різні аспекти творчості Вірджинії Вулф досліджувались такими вченими, як-от: Р. Боулбі, А. Вуд, Д. Голдман, М. Голдман, О. Кеннеді, Д. Хог, І. Шайтанов, В. Дніпров, Л. Коугія, А. Ніколаєвська, І. Помазан, І. Бехта, Г. Батюк та іншими. Проте вивчення потребують жанрові особливості біографії і розкриття через їх призму поведінки та рис характеру собаки – головного героя твору.

Метою роботи є дослідження особливостей роману «Флаш», розкриття специфічних рис жанру біографії в романі, аналіз характеру тварини через нюхові, слухові, зорові образи і думки собаки. Під час дослідження використано комплексний метод, який передбачає

спостереження, аналіз, класифікацію і подальший синтез тих явищ, що розглядалися, системний філологічний підхід до літературного тексту.

Вірджинія Вулф – одна з основоположниць жіночої прози, критик і теоретик модернізму, авторка експериментальних романів, які вражають інтенсивним ліризмом і стилістичною віртуозністю. Вона є представницею літератури кінця XIX – початку XX століття, періоду, що відзначався піднесенням економіки Британії та добробуту суспільства, розквітом культури й мистецтв. Роман «Флаш» – біографія кокер-спаніеля, що належить вікторіанській поетесі Елізабет Баррет Браунінг. На створення роману авторку надихнув успіх п'єси Рудольфа Безье «Баррети з Вімпол-стріт».

«Літературна біографія – життєпис відомої історичної персони, зроблений іншою особою з опорою на документи, свідчення і соціокультурні та історичні факти того часу. Таким творам притаманне глибоке занурення в духовний світ зображуваної особи, а також поєднання вимислу і домислу, але здебільшого в тій мірі, в якій вони не спотворюють конкретно-історичний фактаж» [2, с. 61].

Однією з найважливіших особливостей роману «Флаш» є документальна основа твору. Зібраний і проаналізований фактичний матеріал дозволяє проілюструвати певні спостереження: образи головних героїв твору було змальовано з реальних осіб. Героїнею роману є Елізабет Баррет, найвідоміша поетеса Вікторіанської доби. 5 довгих років поетеса провела в ліжку своєї кімнати, але це на завадило їй випустити дві збірки віршів. Роберт Браунінг, молодий поет, який страждав від відсутності спорідненої душі і того, що його вірші ніхто не розумів, натрапив у книжковій крамниці на збірку віршів Елізабет Барретт і був вражений ними. Захоплений, він спробував познайомитися з поетесою, але безпосередньо це було неможливо. Тоді Роберт закликав на допомогу друзів. Через рік рідкісних зустрічей і бурхливого листування Елізабет погодилась на шлюбну пропозицію. Вона, «що стоїть на порозі могили», татова донька, відома поетеса, 40-річна дівчина, втекла з дому і обвінчалася з Робертом Браунінгом. Елізабет з чоловіком оселилися в Італії. Весь цей час поряд з закоханими був пес Флаш, який став одним із головних героїв твору та навіть потрапив у любовний трикутник. Із збережених документів залишилося не тільки листування закоханих, а й поезії, які Елізабет Баррет присвятила Флашу. «Like a lady's ringlets brown, flow thy silken ears adown either side demurely, of thy silver-suited breast shining out from all the rest of thy body purely. Darkly brown thy body is, till the sunshine, striking this, alchemize its dulness, – when the sleek curls manifold flash all over into gold, with a burnished fulness» («Немов коричневі жіночі локони, його шовковисті вуха сором'язливо проглядали з обох боків; наче сріблом одягнені груди виблискували, затьмарюючи собою все його тіло. Темно-коричневий окрас лише алхімізувався своєю тьмяністю на сонці, в той час, як хаотичні лискучі кучері всі сяяли золотом, відполірованим до дзеркала» [1]).

Висновки. Письменниця створила експериментальний твір у жанрі біографії. Зазначена тема відкриває перспективи для докладнішого дослідження проблеми жанру біографії в романі «Флаш».

ЛІТЕРАТУРА

1. Поезії Елізабет Баррет Браунінг присвячені Флашу. URL: <https://www.poetryfoundation.org/poems/43726/to-flush-my-dog>
2. Марінеско В. Ю. Літературна біографія як жанрова модель: особливості еволюції, атрибутивні та модусні ознаки. // Наукові праці. Літературознавство. – 2012. – №181. – С. 63.

Дар'я СЛАСТЬОНОВА

студентка 4 курсу
факультету філології та соціальних комунікацій
Науковий керівник: **Софія ФЛОНЕНКО**,
д.філол.н., професор (БДПУ)

КОХАННЯ НА МАРСІ: ФОРМУЛЬНА РОМАНТИЧНА ІСТОРІЯ У «ПРИНЦЕСІ МАРСУ» ЕДГАРА РАЙЗА БЕРРОУЗА

Американську масову літературу ХХ століття неможливо уявити без культового творця романів про Тарзана та незвідані планети – Едгара Райза Берроуза, чю творчість розглядають в аспекті його внеску в розвиток фантастики у ХХ столітті. Популярний роман «Принцеса Марсу» став дебютним твором Берроуза та відкрив «Барсумський» цикл про пригоди землянина Джона Картера на Марсі. Жанрова специфіка першого роману письменника полягає в поєднанні рис фантастики, пригодницької та любовної історії.

Актуальність дослідження зумовлена тим, що творчість Берроуза як фантаста, творця циклів про Пелюсідар, Венеру, Марс, недостатньо проаналізована в літературознавстві, хоча вона є важливою для розуміння становлення американської та світової фантастики в цілому.

Художній світ творчості прозаїка досліджували такі вчені та літературознавці, як-от: Р. Люпофф, К. Гюске, Е. Ясиновська, М. Ешлі, Н. Ференц, С. Веллер, Д. Кавелті, С. Ховард, В. Касьянов та інші. Теоретичною основою дослідження складають такі роботи про масову літературу та культуру як: праці Джона Кавелті, Кена Гелдера, Джона Елліса; студії про фантастику і любовний роман Лідії Зелінської, Стефані Говард та Крістін Рамсдейл та інші.

Метою дослідження є аналіз рис формульної романтичної історії у фантастичному романі Е. Р. Берроуза «Принцеса Марсу». Під час дослідження у роботі було застосовано структурний підхід до тексту з елементами історико-культурного і біографічного методів.

Творчість Едгара Берроуза мала колосальний вплив на масову літературу взагалі і пригодницьку фантастику зокрема. Значна частина фантастики 1920-1930-х років була написана як пряме наслідування книг Берроуза. Багато авторів говорили, що він справив істотний вплив на їхню творчість – наприклад, Рей Бредбері і Філіп Хосе Фармер, а до числа продовжувачів входять такі письменники, як Джон Норман, Пол Кері, Отіс Клайн та інші. Популярність творів Едгара Берроуза підтверджується великою кількістю створених за їх мотивами у ХХ-XXI століттях коміксів, екранізацій, новелізацій та телеадаптацій.